

**בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים**

עת"ם 47538-01-14

בעניין:

שוויקי ואח'

ע"י ב"כ עוה"ד סיגי בן ארי אח'
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נגד -

ועדת ההשגה לזרים

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
רח' מח"ל 7, ירושלים
טל: 02-5419555; פקס: 02-5419581

המשיבה

בקשה מטעם העותרים למחיקת העתירה, החזר אגרה ופסיקת הוצאות

העותרים מתכבדים להגיש בזאת לבית המשפט הנכבד בקשה למחיקת העתירה, החזר אגרה

ופסיקת הוצאות ושכ"ט עו"ד כדלקמן:

בקשה למחיקת העתירה והחזר אגרה

1. העתירה הוגשה לבית המשפט ביום 23.1.2014, לאחר אי מענה ממושך ושערורייתי של שלושת המשיבים, שנמשך מאז הוגשה הבקשה הראשונית בעניינם של הילדים ביום 12.8.12, לפני למעלה משנה וחצי. מעבר לסעד הנדרש, הכרעת המשיבים בבקשה לרישום הילדים במרשם האוכלוסין במעמד של תושבי קבע, העתירה הוגשה גם לנוכח ההתנהלות הבלתי ראויה של המשיבים כולם, ביחד ולחוד, כרשות מינהלית, המתנהלת באטימות ובחוסר הוגנות, בעיקר כאשר מדובר בילדים בסיכון, והכל כמפורט בכתב העתירה.
2. רק לאחר הגשת העתירה, ביום 2.3.14, קיבלו העותרים התייחסות ראשונה של המשיב לבקשתם. במסגרת התייחסות ראשונה זו, זומנה העותרת 1 לראיון אצל המשיבה 3 ביום 5.3.14 ונדרשה להמציא באותו מועד מסמכים מעודכנים.
3. הראיון התקיים כמתוכנן וביום 20.3.14, לאחר שנה ושבעה חודשים מיום הגשת הבקשה, נשלחה תשובת המשיבה 3 לבקשה לרישום ילדים על פיה הבקשה מאושרת והעותרת מוזמנים ללשכה להסדרת מעמד הילדים ביום 26.3.14. היום, 26.3.14, הגיעה העותרת ללשכה ולילדיה ניתן רשיון לישיבת קבע בישראל.
- החלטת המשיבה 3 מיום 20.3.2014 מצ"ב ומסומנת ע/26.
4. הנה כי כן נוכח קבלת הסעד המבוקש, מבקשים העותרים מבית המשפט הנכבד למחוק את העתירה. בנוסף, ונוכח מחיקת העתירה בשלב בו עדיין לא נערך דיון בעתירה, מבקשים

העותרים מבית המשפט הנכבד להורות על החזר אגרת בית המשפט לידיהם בהתאם לתקנות בית המשפט (אגרות) התשס"ז-2007.

בקשה לפסיקת הוצאות

5. בנוסף לבקשה למחיקת העתירה ולהחזר אגרה, מבקשים העותרים בבית המשפט הנכבד להורות על פסיקת הוצאות לדוגמה לטובתם במקרה זה, וזאת נוכח נסיבותיו החריגות של המקרה ומהטעמים הבאים.
6. כמפורט בכתב העתירה, הבקשה לרישום הילדים, ילדים בסיכון המטופלים על ידי רשויות הרווחה, הוגשה למשיבה 3 עוד ביום 12.8.12. לאחר 7 חודשי אי מענה ו-7 מכתבי תזכורת בהם שבו העותרים והדגישו את מצבם המיוחד של הילדים בהם עוסקת הבקשה, נאלצו העותרים להגיש ביום 14.3.13 הגשת אי מענה למשיבה 1, ועדת ההשגה לזרים.
7. ואולם, גם במסגרת ההשגה לא זכו העותרים למתן מענה. כמפורט בעתירה, פעם אחר פעם, הפר המשיב בהשגה את הנחיות יו"ר ועדת ההשגה ונמנע מלתת תגובתו. כך, לאחר עשרה חודשים בהם היתה ההשגה תלויה ועומדת ללא כל התקדמות בהליך, נאלצו העותרים לפנות לבית המשפט הנכבד בעתירה זו.
8. כך, רק לאחר הגשת העתירה, זכו העותרים לקבל לראשונה התייחסות לבקשתם ובסופו של יום אף ניתן הסעד המבוקש – זאת, לאחר שנה ושבעה חודשים מיום הגשת הבקשה ולאחר הגשת השגת אי מענה ועתירת אי מענה.
9. אי המענה הממושך מקבל משנה תוקף נוכח העובדה כי מדובר בילדים בסיכון הנמצאים בפיקוח הדוק של רשויות הרווחה ואשר הוצאו מרשות הוריהם והם זקוקים יותר מכל ליציבות וביטחון. התעלמות ואי מתן מענה לבקשה לרישום ילדים במצבם, מהווה אטימות וחוסר רגישות זועק לשמייס מצידם של המשיבים.
10. אשר על כן, בנסיבותיו החריגות של העניין, סבורים העותרים כי יש מקום להשתת הוצאות לדוגמה ושכר טרחת עו"ד על הצד שכנגד. כל זאת, על פי המבחנים שנקבעו לעניין זה בבג"ץ 842/93 אל-נאסאסרה נ' שר הבינוי והשיכון פ"ד מח(4) 217, 219. ופסקי דין נוספים כפי שיפורט להלן.

המסגרת המשפטית

11. המבחנים שנקבעו בבג"ץ 842/93 אל-נאסאסרה נ' שר הבינוי והשיכון הם, כידוע, המבחנים הבאים: האם היה צידוק בהגשת העתירה מלכתחילה; האם העותר מיצה הליכים טרם הגשת העתירה; האם העתירה הוגשה בשיהוי; והאם הגשת העתירה הובילה לקבלת הסעד. כן יצוין, כי על פי הפסיקה, המבחנים שנקבעו לעניין הזכאות להוצאות בבג"ץ 842/93 אל-נאסאסרה נ' שר הבינוי והשיכון, אינם תנאים מצטברים, ועותר אינו חייב לעמוד בהכרח בכלם על מנת להיות זכאי להוצאותיו (ר' בג"ץ 5662/02 ריש נ' שר התחבורה תק-על 3055 (3)2002).

12. על אף שאין עותר חייב לעמוד בכל התנאים על מנת להיות זכאי להוצאתו, אין ספק כי בעתירה דנן עומדים העותרים בכל התנאים שנקבעו במצטבר. העותרים מיצו הליכים לעילא ולעילא עובר להגשת העתירה, העתירה אינה נגועה בשיהוי וברור כי הסעד שהתקבל לא מכבר מידי המשיבים התקבל רק לאחר הגשת העתירה ובעקבותיה.

13. זאת ועוד, כפי שתואר בעתירה, אין מדובר במקרה יוצא דופן או בתקלה חריגה. אדרבה, מדובר בהתמשכות הליכים האופיינית להליך ההשגה, הפוגעת לדאבון לב כמעט בכל מי שנקלע להליך זה.

14. לעניין זה נציין כי בבג"ץ 10239/03 **זלצר נ' שר הפנים** נפסק גם כן, כי אי-מענה ממושך מצד הרשות מצדיק **כשלעצמו** חיוב הרשות בהוצאות האזרח שנאלץ לפנות בשל כך לבית המשפט:

הגשת עתירה לבית משפט, המתחייבת לאחר שבמסגרת פניות חוזרות ונשנות לרשות בכתב לא ניתן מענה ענייני, מהווה תוצאה של מחדל מצד הרשות, ומן הראוי שהרשות תישא לפחות בחלק מן ההוצאות, אשר נגרמו בשל מחדלה, אם לא ניתן למחדל זה הסבר מניח את הדעת.

15. עוד נדגיש, כי בפסק הדין בעת"ם (י-ם) 54853-01-13 **אילהאם סרחאן נ' שר הפנים** (פורסם בנבו) (להלן: **עניין סרחאן**), התייחס בית המשפט בהרחבה לשאלת ההתנהלות הפסולה וההשתהות הבלתי סבירה בהליך ההשגה כמו גם לעניין פסיקת ההוצאות:

אין ולא יכולה להיות מחלוקת על כך, שהמשיב הפר את נוהל ועדת ההשגה משהגיש את תגובתו להשגה בחלוף למעלה משמונה חודשים מיום הגשתה, והוא, כשפרק הזמן ההתחלתי שעמד לרשותו היה כחודש ימים. **ברם התנהלות המשיב אינה מתאפיינת אך בשיהוי משמעותי, משום שהתלווה אליו רובד נוסף (שקשה שלא להגדירו כסידרתי בענייננו) של התעלמות מהחלטות ועדת ההשגה, שהורתה לו פעם אחר פעם להגיש תגובתו להשגה, כמו גם מזכותם של העותרים לברור עניינם בפני ועדת ההשגה בתוך פרק זמן סביר ונראה לעין.**

גם עומס עבודה רב המוטל על המשיב (כפי שנטען בבקשותיו להארכת מועד להגשת תגובה להשגה) **אינו יכול להצדיק שיהוי כה ניכר בהגשת תגובתו להשגה.** אחת התכליות המרכזיות שבבסיס הקמת ועדת ההשגה, הייתה להקטין את העומס המוטל על בתי משפט לעניינים מינהליים בנושאים בהם מוסמכת הוועדה לדון. השתהות בלתי סבירה במתן תגובות להשגות, בניגוד לפרק הזמן שנקבע בנוהל ועדת השגה, עלול בהכרח ליצור ריבוי של עתירות מנהליות, שיסכלו את עצם התכלית של הקמת ועדת ההשגה.

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו מפי חברי הנכבד, השופט משה יועד הכהן, בעת"מ (י-ם) 294/10 **סהאם סאלם ואח' נ' מדינת ישראל**, שר הפנים (14.07.11):

בעניין הנדון מקובלת עלי גם עמדת ב"כ העותרים, לפיה אין להשלים עם המצב המצער, שבו הופך בית המשפט לעניינים מנהליים ל"עמדת קבלה" של המשיבה, וכי רק משעה שמוגשת עתירה מנהלית לבית המשפט, מתחילים גלגלי הביורוקרטיה לנוע במהירות רבה יותר (ההדגשות הוספו ע"י הח"מ).

16. בעתירה שלפנינו, נהגו המשיבים בעותרים באותו אופן פסול בו נהג המשיב בעניין **סרחאן**. כמו שם גם כאן השתהה המשיב 2 במשך חודשים רבים במתן תגובה להשגה, כמו שם גם כאן טען המשיב 2 כי עומס עבודה המוטל עליו הוא המונע ממנו להגיב להשגה, כמו שם גם כאן הפר המשיב 2 את נוהל עבודת הוועדה, התעלם מהוראותיה ומזכות העותרים לבירור עניינם בפני הוועדה במסגרת זמנים סבירה.

17. לסיכום, נוכח התנהלות המשיבים המתוארת לעיל, משית בית המשפט על המשיב בעניין **סרחאן הוצאות ניכרות**, בסכום של 12,000 ₪ תוך שהוא קובע כי:

בנסיבות ענייננו, סבור אני כי הגשת העתירה על-ידי העותרים הייתה מהלך נכון ואף אפקטיבי, שהרי רק בעקבותיו נחלץ המשיב, סוף סוף, להגיש את תגובתו להשגה.

18. אין ספק כי הגשת העתירה דן, לאחר שיהוי בלתי סביר במתן ההחלטה בבקשה ובהשגה, הייתה צעד נכון ואפקטיבי שרק בעקבותיו התקבלה בסופו של יום החלטה ובה ניתן לעותרים הסעד המבוקש. ומשכך אף הם, זכאים להוצאות על פי מבחני הפסיקה.

19. ב"כ המשיבים, עו"ד חוי טוקר, מסרה כי היא אינה מתנגדת למחיקת העתירה, אך מתנגדת לפסיקת הוצאות בנסיבות העניין.

ירושלים, 26 מרץ 2014.

סיגי בן ארי, עו"ד,
ב"כ העותרים